

Ghid pentru angajatori:

Angajarea și integrarea refugiaților din Ucraina în Uniunea Europeană și România

Dragă angajator,

Într-o perioadă în care solidaritatea și sprijinul reciproc sunt mai importante ca niciodată, implicarea ta în integrarea refugiaților ucraineni poate face o diferență reală – atât în viața lor, cât și în compania și comunitatea ta. Acești oameni au fost nevoiți să lase totul în urmă, dar vin cu dorința de a-și reconstrui viața și de a contribui activ la societatea care îi primește.

Angajând un refugiat, nu doar că le oferi un loc de muncă, ci și o șansă la stabilitate, siguranță și demnitate. În același timp, echipa ta va avea ocazia să descopere oameni valoroși, cu experiență și perspective noi, care pot aduce un plus de energie și diversitate în companie.

Acest ghid conține toate informațiile necesare privind cadrul legal, beneficiile și pașii practici pentru angajarea și sprijinirea refugiaților ucraineni. De asemenea, include resurse utile pentru integrarea lor, precum cursuri de limbă, sprijin pentru relocare și informații despre recunoașterea calificărilor.

1. Ce este protecția temporară și cum funcționează

Protecția temporară este un mecanism activat de Uniunea Europeană pentru a oferi refugiaților din Ucraina acces rapid la drepturi fundamentale. Acesta înlocuiește necesitatea unei cereri de azil și permite:

- ședere legală în România până în martie 2026;
- acces la servicii de sănătate, educație, locuință;
- dreptul de a lucra fără aviz suplimentar.

Refugiații pot obține acest statut prin înregistrarea la Inspectoratul General pentru Imigrări (IGI). Informații detaliate și ghiduri utile sunt disponibile pe www.protectieucraina.gov.ro și www.igi.mai.gov.ro.

2. Drepturile refugiaților pe piața muncii din România

Refugiații cu protecție temporară pot lucra legal în România, având aceleași drepturi ca cetățenii români. Aceștia:

- pot fi angajați fără aviz de muncă;
- beneficiază de salariul minim brut de 4.050 lei/lună (net aproximativ 2.574 lei);
- lucrează conform reglementărilor Codului Muncii (maximum 40 ore/săptămână);
- au dreptul la concediu legal de odihnă (minimum 20 zile/an);
- beneficiază de protecție în caz de concediere;
- au acces la sistemul de sănătate și asigurări sociale;
- pot participa la negocieri colective și pot adera la sindicate.

3. Documente necesare pentru angajare

Pentru angajarea legală a unui refugiat, angajatorul va solicita:

- copia permisului de protecție temporară emis de IGI;
- pașaportul sau alt document de identitate;
- diplome de studii sau documente de calificare (dacă lipsesc, se poate completa o declarație pe propria răspundere);
- extras de cont bancar (pentru virarea salariului – nu este obligatoriu);
- în cazul profesiilor reglementate, dovada echivalării studiilor este necesară.

4. Cursuri gratuite de limbă română și engleză

Integrarea lingvistică este esențială pentru o colaborare eficientă în mediul profesional. Mai multe organizații oferă acces la cursuri gratuite adaptate nivelului și vârstei participanților.

- OIM România (Organizația Internațională pentru Migrație) oferă cursuri de limba română. Înscrierile se pot face la sediul din București, pe Bulevardul Dacia, nr. 86.

- Jobs for Ukraine oferă cursuri de limba engleză. Pentru detalii ne puteți scrie la adresa contact@jobs4ukr.com.
- JRS România (Jesuit Refugee Service) oferă cursuri de limba română și engleză la sediul din București.

5. Unde poți publica oferte de muncă dedicate refugiaților

Pentru a ajunge la candidați ucraineni, este recomandat să postezi anunțuri de angajare pe platforme adaptate și vizibile în comunitatea de refugiați. Jobs for Ukraine (www.jobs4ukr.com) este una dintre cele mai populare, fiind creată special în acest scop. Alte opțiuni includ site-ul ANOFM (www.anofm.ro), eJobs, BestJobs, Hipo.ro sau chiar grupuri Facebook dedicate. Publicarea pe mai multe canale poate crește semnificativ șansele de a găsi candidatul potrivit.

6. Subvenții și sprijin pentru angajatori

Angajatorii care angajează refugiați beneficiază de sprijin substanțial din partea statului român. Refugiații pot fi angajați direct, fără necesitatea unui aviz de muncă, iar ANOFM pune la dispoziție o serie de servicii gratuite: medierea locurilor de muncă, consiliere profesională, cursuri de formare și recunoașterea competențelor dobândite informal.

În plus, angajatorii pot primi subvenții în valoare de 2.250 lei/lună, timp de 12 luni, pentru fiecare persoană angajată dintr-o categorie vulnerabilă, cu obligația de a menține angajarea timp de minimum 18 luni. Categoriile eligibile includ persoane peste 45 de ani, părinți singuri, persoane cu dizabilități, persoane aproape de vârsta de pensionare și tineri NEET. În funcție de profilul lor, unii refugiați pot fi încadrați în aceste categorii.

Pentru detalii complete, se recomandă contactarea agenției județene ANOFM sau consultarea sursei oficiale:

<https://www.anofm.ro/stimulente-acordate-angajatorilor/>.

7. Integrarea la locul de muncă: onboarding și susținere

Integrarea reală începe din prima zi de lucru. Un proces clar de onboarding ajută refugiatul să înțeleagă așteptările, cultura companiei și procedurile interne. Un sistem eficient este cel de tip „buddy” – un coleg desemnat să-l sprijine pe noul angajat în primele săptămâni. De asemenea, este utilă

folosirea de materiale vizuale, tutoriale video, manuale simplificate sau fișe traduse în limba maternă a angajatului. Prin traininguri interculturale, întreaga echipă poate învăța cum să comunice mai eficient și să creeze un mediu incluziv.

8. Promovarea diversității și prevenirea discriminării

Pentru ca integrarea să fie sustenabilă, este esențială cultivarea unui climat de respect. Companiile pot implementa coduri interne de conduită împotriva discriminării, mecanisme de raportare anonimă și pot organiza sesiuni pentru conștientizarea diversității. Evenimentele de socializare, team building-urile și simplele momente de conectare umană ajută la eliminarea barierelor culturale și la crearea unui spațiu de lucru sigur pentru toți angajații.

Concluzie

Integrarea refugiaților din Ucraina pe piața muncii din România este nu doar posibilă, ci necesară și benefică pentru toți cei implicați. Prin măsuri clare, empatie și deschidere, companiile pot transforma solidaritatea în rezultate reale: echipe mai diverse, angajați loiali, branduri mai umane. Alegând să oferi o șansă, devii parte dintr-o reconstrucție profundă – una care aduce împreună oameni, perspective și viitor.